

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Incitamenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.II. Inconstantia dispendia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55553)

menta tamdiu duravit, donec omnium victorem emisit spiritum.

Exinde præstantissima hujus virtutis decora æstimare licet, quæ profectò tanta sunt, ut summè vecordem esse oporteat illum, qui, neglectis tot stimulis, *respiciens retro, manum ab aratro retrahit*, (u) & electam perfectionis semitam perfido pede profugus deserit. Tu igitur ô immutabile Numen! fige, quæso, inconstantis animi levitatem, & pietatis desertionem improvidè meditantem, victricis gratiæ adminiculo viæ sanctitatis ita affige, ut inde eum *nec tribulatio, nec angustia, nec fames, nec nuditas, nec persecutio, nec gladius* (x) unquam separet, avellatque.

§. II.

Inconstantia dispendia.

I.
Omni eti-
am priori
merito
privat.

I. **E**Narratis, quæ constantia eminet, prærogativis, proferenda in apurum pariter sunt ea, quæ ex men-

(u) Luc, 9. v. 62. (x) Rom, 8. v. 35.

mentis mobilitate tanquam Lernæo ex fonte scaturiunt, damna. Primum est, quod vacillans hæc instabilitas (lethalis si sit) omni acquisito prius merito inconstantem exuat, spolietque. Id docet S. Basilius, dicens: *nullum sunt insumptæ semel opera pretium relaturi, qui non ad legitimum usque finem duraverint.* (a) Consentit Abbas Claravallensis, *absque perseverantia, inquit, nec, qui pugnat, victoriam: nec palmam victor consequitur.* (b) Si Maria Magdalena à monumento Domini, discipulis recedentibus, etiam ipsa recessisset, Christum à mortuis redivivum tunc nec ipsa vidisset. Sed, quia constans remansit, prima eundem conspiciere meruit.

Bonum quidem est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua; (c) sed felicitatis cumulus est, si continenter illud ad extremum usque spiritum gesserit. Nequicquam operarii illi, qui omnium primi ad vincam accessere,
pon-

(a) Ad Chilonem discipulum. (b) Epist. 129.
(c) Thren. 3. v. 27.

pondus diei & æstus sustinuissent, nisi usque ad solis occasum perseverassent. Viatoris Tobiae labor inutilis fuisset, nisi continuato itinere tandem ad viæ terminum pervenisset. Frustra Mattheus telonium, Andreas retia, Joannes patrem reliquissent, nisi postea Jesum constanter secuti, imò & afsecuti fuissent. *Nil enim prodest Christum sequi, ait S. Bernardus, si non contingat & consequi.* (d)

Nempe citra perseverantiam quidquid boni patratur, quidquid afflictationum assumitur, quidquid injuriarum toleratur, id omne frustraneum omnino, inutile & cassum est. Sine stabilitate enim nihil fructuosum, perfectum nihil, nihil completum est. Hæc sola bonis operibus coronam imponit; per hanc solam ad stadii metam pervenimus, bravium cursusque præmium relaturi.

Licet quis omnes suas opes cum Antonio pauperibus erogaret; licet cum Guilielmo ciliciis flagrisque corpus

---

(d) Epist, 252, ad Guericum Abbatem.

pus suum dirè dilaniaret; licèt omnes suos artus cum Hilarione perenni jejunio emaciaret; quamvis denique solus ea omnia tormentorum genera exantlaret, quibus omnes simul Martyres tyrannorum jussu affecti fuerunt. nihilominus si eum per summam infelicitatem sub extremum vitæ spiritum constantia desereret; hæc omnia misero ad æternam salutem nec hilum prodesse. Et hoc fidei dogma est.

Et tandem quosnam ergo divinus Servator salvandos pronunciavit? num qui certârunt? haud ita sanè; nam plurimi multo tempore certarunt, qui nihilominus modò stygiis ignibus torquentur. num qui cucurrerunt? ne hi quidem; multi enim in virtutis stadio cucurrerunt, sed quia currendo defecerunt, laurea spoliati æternùm interierunt. num qui fidem habuerunt? nequaquam; innumeri fidem habuerunt, qui tamen tartaro in spoliū cesserunt. Quis igitur electorum numero inferetur?

O DEUS veritatis! aperi nobis magnum hoc tuæ æquitatis mysterium! Audite ergo ô mortales! divinumque oraculum attenti percipite: *qui perseveraverit, (ait Dominus) qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. (e)* Ita est, inquit Eusebius Emiffenus: *spes omnes nostræ in consummatione atque fine consistunt. (f)* Inconstantia omni acquisito etiam prius merito privat.

O igitur horrendum ac irreparabile, quod instabilitas affert, præmii dispendium! Quid enim confert plurimum in Indiis aurum collegisse, si inde redux illius in portu jacturam subeas? *Quid mihi prodest, (lamentari pergit Eusebius) si sata viridantia herbis spem messis ostenderint; si dein me sub ipso falcis tempore subita vel æris intemperie vel pluviarum inundatione decipiant? (g)*

Quid prodest modò Salomoni & Tertulliano tam læta sanctitatis aurora

---

(e) Matth. 10. v. 22. (f) Homil. 5. ad Monach.
(g) Ibidem.

râ orbem irradiasse ; cùm vitæ occa-
 sum tam fœda eclipsi obscurarint ?
 Quid modò juvat illum militem ex
 numero illorum quadraginta athleta-
 rum (quorum solemnis dies decima
 Martii celebratur) quid , inquam ,
 hunc juvat diu cum sociis in ob-
 ducto glacie lacu martyrium sustinu-
 isse ; cùm postea moribundus sacra
 ejurârit , sicque sempiternùm perierit ?
 Quid confert illis duobus in Japonia
 Christianis per plures horas lento ig-
 ne pro vera fide assatos fuisse ; cùm
 tamen paulò post ab ea defecerint ,
 denuoq̃ue in flammâ à tyrannò con-
 jecti , ut religionis desertores cremati
 fuerint , qui ejusdem poenæ impen-
 dio ut martyres mori poterant ? Nem-
 pe verissima est Gregorii Magni sen-
 tentia : *incassum bonum agitur , si ante
 vitæ terminum deseratur ; quia frustra
 velociter currit , qui , priusquam ad me-
 tas venerit , deficit ;* (h) cùm incon-
 stantia ferox ille prædator sit , qui nos
 omni etiam priori merito exuit.

II.
*Ad dam-
 nationem
 disponit.*

II. At verò, quod calamitatis caput est, non solum hæc pestis nos omni bonorum cumulo privat; sed insuper etiam malorum omnium centro sensim proximos efficit. Nam ad hanc sub mortem tam noxiam in bono instabilitatem potenter disponit vacillans continuò per vitæ cursum mobilitas animi. Quid enim? an illa nostra inter bonum & malum, inter teporem & fervorem perpetuò alternans varietas perseverantiæ finalis securam nobis spem facere possit? An non potius plurima timendi ratio subest, ne, qui divinæ gratiæ semper infideles viximus, eidem quoque perfidi & rebelles moriamur?

Et hoc est terribile illud ac principale, quod illa nostra in percurrenda perfectionis semita inconstans levitas affert, malum; nempe quòd hominem sensim disponat ad tristem illam funestamque infidelitatem, quæ æternam à DEO separationem inducit. Sicut enim stabilis illa in pietate firmitas nos perducit ad felicem
 illam

illam in perseverantia finali stabilitatem; ita quoque alternans illa in bono mobilitas nos conducit ad illam finalem inconstantiam, quæ supremum hominis infortunium est; cum maximi omnium mali infelix origo sit. O Domine! *qui semper idem ipse es*, (i) ne permittas me adnumerari *inter illa sidera errantia, quibus procella tenebrarum servata est in aeternum.* (1) Potius da, ut & ego sim ex numero illorum, quos secundum Joannis vaticinium in perseverantiæ præmium olim *facies columnas in domo DEI.* (m)

III. Sed ponamus, finalem illam ac supremam instabilitatem pedissequo nexu non semper subsequi desultoriam hanc nostram in virtutum exercitio mutabilitatem; tamen certum est, quod hæc plurimum augeat, & aggravet susceptum in sanctitatis tramite laborem. Nam ejusmodi homines similes sunt navigantibus ad-

III.
Laborem
in via virtutis
subeundum
auget.

D d 3

verso

(i) Psal. 101. v. 28. (1) Epist. Judæ v, 13.
(m) Apoc, 3. v. 12.

verso amne contra alvei torrentem, suamque navim magno nisu contra totam aquarum molem propellentibus; hi enim si viribus fracti, fessas manus à remo vel brevi tempore amoveant, mox secundo flumine abrepti, horæ spatio longiùs retroagentur, quàm diurni conatùs impendio sunt progressi. Sisyphi saxum volvunt, quod, si à conamine vel minimùm remittatur, proprio mox pondere ad ima ruet, unde tanto cum sudore in sublime provolutam fuit; non solùm cum omnimoda impenasæ priùs operæ jactura, sed etiam cum ingenti ejusdem augmento; cùm abrupta temerè tela sit denuo pertexenda, & prior omnis contentio repetenda. Scilicet verissima est illa Ecclesiastici sententia: *unus ædificans, & unus destruens, quid prodest illis nisi labor?* (n) Si hodierno tepore iterum destruas, quod hesterno fervore ædificasti; si crastina levitate iterum evellas, quod pridiana pietate plantasti, quem
alium

(n) Eccli. 34. v. 28.

alium inde referes fructum, nisi laborem duplicatum?

Accedit, quòd hæc inconstantia pios habitus hætenus acquisitos iterum deleat, vel saltem vehementer infirmet; aut, si tales habitus comparati necdum sint, omnem vim eos adipiscendi infringat; quin imò vitiosos insuper inducat, sepultosque iterum suscitet, & quasi gliscentes sub cinere flammæ denuo animet, inflammetque. Unde fit, ut ad solidam virtutem à tali nunquam perveniatur: ut cum longè majori difficultate nunc in opus deducatur, quod tamen antea cum aliqua facilitate executioni mandabatur: ut cura omnis medica spiritalis aut difficillima reddatur, aut desperata omnino & nulla evadat.

Verbò: vacillans hæc & perpetuò alternans bonum inter & malum claudicatio, parta jam & obtenta, iterum destruit, superatas jam in exercitio pietatis difficultates rursus instau-

rat, omnemque consequendam perfectionis spem penitus adimit, abscinditque. Imò sicut ille, qui priorem in morbum sæpius recidit, conclamata valetudine ad mortis confinia perducitur; ita etiam ille, qui à coep-
to fervore remittens, torpido languore retro se abripi sinit, animam totam morbidam reddit, ineptamque efficit recipiendis illis specialibus gratiis, quibus destitutos vis Satanae horrendum infestat, totoque nisu in ruina-
nam impellit. ita ut verum dicat Laurentius Justinianus, dum asserit: *velociori gressu, quam ascenderunt, tales descendere, & fieri eorum novissima pejora prioribus; meliusque illas fuisse, viam veritatis non agnovisse, & virtutum arduum iter non initiâsse, quam post agnitum, & inchoatum retrorsum ivisse.* (o) O magnum & omnis vicissitudinis expers Numen! quis tam leviculam in bono mobilitatem, utpote tot malorum originem, non summo horrore execretur?

 IV. Præ-

 (o) L. de obed. cap. 21.

IV. Præcipuè cùm hæc desultoria
 instabilitas nos Superum, hominum, ^{IV.}
 & dæmonum contemptui ac ludibrio ^{Omnium}
 exponat. Nam imprimis ipse Spiritus ^{ludibrio}
 Sanctus inconstantem ejusmodi ac ver- ^{exponit}
 tiginosum hominem appellat lunati-
 cum & stultum, dicens: *stultus sicut*
luna mutatur. (p) Ipsi etiam æquales
 nostri ejusmodi Vertumnos despectui
 habent, pia eorum decreta risu ex-
 cipiunt, eosque *sanctis menstruis, tem-*
porariis Christianis, justis titubantibus
 cum divo Prospero annumerant.

Quid? quod ipse dæmon à talium
 propositis sibi æquè parum ac cautes
 à maris spuma timeat. dum enim
 ejusmodi Prothei optima quæque sta-
 tuunt; dum vitiis interneccionem mi-
 nantur, virtutisque culmini volatica
 pietate jam jam imminent; is in an-
 gulo quietus ridet, bene gnarus, pau-
 lò post horarium hunc sanctum anti-
 quam defectuum sylvam repetiturum.
 Nempe (ut bene observat Bernardus)
diabolus soli perseverantiæ invidet, ut-

D d s

pote

pote quam solam novit à Domino coronari. (q)

O insensatos igitur illos, qui, postquam portarunt pondus diei & aestus; (r) postquam multo tempore æmulo vigore in stadio cucurrerunt; (s) postquam diu & fortiter cum antiquo serpente (t) decertarunt, tandem præcoci lassitudine correpti, vineam deserunt, circo excedunt, clypeum abjiciunt; idque agunt sub ipsum diei crepusculum, bravio proximi, victoria laurea jam jam coronandi. Qui, postquam euntes ibant, & flebant mittentes semina sua, paulò ante messem pigra manu falcem suspendunt; cum tamen, si paulillum durâssent, venientes venissent, portantes manipulos suos. (u)

O leviculi! sic stulti estis, ut, cum spiritu cœperitis, nunc carne consummini? (x) Ut, postquam tantos labores

---

(q) Epist. 129. (r) Matth. 20. v. 12.
 (s) 1. Cor. 9. v. 24. (t) Apoc. 12. v. 9.
 (u) Psal. 125. v. 6. (x) Gal. 3. v. 3.

bores exantlastis, tam varia tamque dura passi estis, tot triumphos à multiplici hoste retulistis; nunc uno vel altero gradu à meta distantes, mentis mobilitate victi, turpiter succumbatis? Quis dementem hanc priorisque lucri tam prodigam levitatem non deploret? imò quis non *incipiat illudere eis*, dicendo: *hi cœperunt adificare, & non poterant consummare?* (y)

Itaque *Fratres mei dilecti* (Apostoli monitum est) præteritorum rubore suffusi, in concepto semel sanctioris vitæ proposito *stabiles estote & immobiles, scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino.* (z) in electo virtutis stadio *sic currite, ut brævium comprehendatis;* (aa) in generosa, quam ingressi estis, pugnæ arena sic dimicete, ut inimicos debelletis; *non enim coronatur, nisi qui legitimè certaverit;* (bb) legitimè autem non certat, qui pugnando in acie non perseverat.

Pro-

(y) Luc. 14. v. 30. (z) 1. Cor. 15. v. 58.
 (aa) 1. Cor. 9. v. 24. (bb) 2. Tim. 2. v. 5.

Proin estote firmi in via Domini, (cc)
 ac in ejus disciplina perseverate. (dd)
 ne fatigemini animis vestris deficientes;
 (ee) ne perdatis, quæ operati estis; sed
 ut mercedem plenam accipiatis. (ff)

Sit itaque ô Pater sancte! *justifica-*
tionem meam, quam cœpi tenere, non
deseram; donec superest habitus in me,
non recedam ab ea. (gg) In perfectio-
 nis studio ero fidelis usque ad mortem,
 ut & mihi detur corona vite. (hh)
 Perseverantiæ decora, inconstantia di-
 spendia geminum mihi incitamentum
 erunt, inita virtutis semitâ nunquam
 excedendi. *Confirma me Domine DEUS*
Israël, ut, quod credens per te posse fieri
cogitavi, perficiam. (ii)

(cc) Eccli. 5. v. 12. (dd) Hebræ. 12. v. 7.
 (ee) Ibid. v. 3. (ff) 2. Joan. v. 8.
 (gg) Job. 27. v. 3. & seq. (hh) Apoc. 2.
 v. 10. (ii) Judith. 13. v. 7.

§. III.